

**ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน
อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม**
**Factors influence to the political participation of female leader in
Popan sub-district administrative organization, Nachuek district in
Mahasarakham province**

นพวรรณ นาสมตรอง¹
Noppawan Nasomtrong

Received	Reviewed	Revised	Accepted
21/01/2019	01/02/2019	17/03/2019	27/05/2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคามและเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือกลุ่มผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 153 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.23 ถึง 0.80 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด สามอันดับแรกคือ ด้านการไปใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง และด้านกรรวมกลุ่มผลประโยชน์ ส่วนด้าน ที่น้อยที่สุดคือ การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ปัจจัยด้านอายุ และด้านระดับการศึกษา มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและมีข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ ด้านการไปใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง ควรไปใช้สิทธิ์ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง เพื่อให้คนอื่นเห็นเป็นตัวอย่างด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ควรติดป้ายประกาศเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้ครอบคลุมทุกที่เพื่อดึงดูด ความสนใจให้ไปเลือกตั้ง ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ให้รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น การแสดงความคิดเห็นอยู่ในขอบเขต และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นได้ทุกคน ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ให้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นประจำ ให้ได้รับข้อมูลข่าวสารได้ทั่วถึง ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์มีการบริหารกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง รัฐต้องให้การสนับสนุนในการดำเนินงานของกลุ่ม

คำสำคัญ : ปัจจัย, การมีส่วนร่วมทางการเมือง, ผู้นำสตรี

¹ นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
M.P.A. Student (Public Administration), Rajabhat Maha Sarakham University :
Email : npwlln12345@gmail.com

Abstract

This research aim to study the political participation, to study the factors influence to the political participation of female leader in Popan sub-district administrative organization, Nachuek district in Mahasarakham province, and study the suggestions about developing the political participation. The sample was 153 female leaders living at Porpan sub district, Nachuek district, Mahasarakham province. The instrument was the five rating scale questionnaire with .88 of reliability. Statistics for analysis were Percentage, Mean, Standard Deviation and Multiple Linear Regression Analysis.

The research results were found as follows ; The political participation of female leader in Popan sub-district administrative organization, Nachuek district in Mahasarakham province as overall was at high level, considering each aspect by ranking were; the voting, the news following, the political situation following, the interest group. However, the lowest aspects were the vote Campaign. The factors influence the political participation of female leader by statistical significant at .05 levels were age and education. The suggestion about approach for developing the political participation; the people should go voting all times in order to be the best practice, should be show signs about election everywhere for motivate or persuade anyone go voting, hearing all voice from people, present the opinion in the public, communicate the political situation around area always, develop the interest group to be strength especially the government sector must promote and support all activity.

Keyword : Factors, Political Participation, Female leader

บทนำ

การปกครองของประเทศไทยในปัจจุบันเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ค่อนข้างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติไว้ในส่วนที่ 10 แนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มาตรา 87 (1) ที่ว่า “ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการกำหนดนโยบาย และการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น” (Somsak Noinakorn. 2010 : 2) แสดงให้เห็นว่าในการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ต่างให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในทุกระดับ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงเป็นกระบวนการทางการเมืองที่มีความสำคัญมากในการปกครองในรูปแบบประชาธิปไตย ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนได้เข้ามา มีส่วนร่วม มีส่วนรู้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบอำนาจรัฐ การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองมีหลายรูปแบบ แต่ทุกรูปแบบเป็นเรื่องของความสมัครใจ ปราศจากการบังคับ รูปแบบ

การมีส่วนร่วมจึงมีตั้งแต่รูปแบบเล็กๆ ไปจนถึงรูปแบบที่มีน้ำหนักมากขึ้น เช่น การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การช่วยผู้สมัครณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การชุมนุมประท้วง การเดินขบวน การวิ่งเต้น เพื่อให้ผู้นำทางการเมืองออกกฎหมายหรือยอมรับนโยบายที่ตนเรียกร้อง ตลอดจนเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือองค์การทางการเมืองการปกครองทั้งหลาย (Phayung Rodjai. 2011 : 2)

องค์การบริหารส่วนปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ก็ยังเป็นอีกชุมชนหนึ่งที่ผู้นำสตรีในพื้นที่ยังมีบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในส่วนน้อย จากข้อมูลสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลยางปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม สามารถสรุปได้ว่าอาจมีปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบหลายด้านทั้งมิติสังคม มิติสภาพแวดล้อม ตลอดจนปัจจัยส่วนบุคคลที่จะมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง อย่างไรก็ตามก็ตีกลุ่มสตรีในกลุ่มองค์การบริหารส่วนตำบลยางปอพาน ได้มีการตั้งกลุ่มผู้นำสตรีแต่ละหมู่บ้าน แต่ยังคงขาดความรู้ ความเข้าใจ การวางแผน ที่ดีในการที่จะพัฒนาระบบของการรวมกลุ่ม ส่วนในเรื่องของความ เป็นผู้นำทางการเมืองในระดับท้องถิ่น ยังไม่มีบทบาทมากนักก็ไม่ได้ได้รับความเชื่อถือเท่าที่ควร ทั้งนี้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ต้องการเน้น “การพัฒนาคน” ได้เปิดโอกาส ให้สตรีมีการพัฒนาขีดความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ ทั้งความสามารถ คักยภาพ ให้เท่าเทียมผู้ชาย (Somyot Nunong. 2007 : 3) การศึกษาซึ่งถือเป็นรากฐานของความรู้ ส่วนมากจะจบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ทำให้มีการพัฒนาขีดความสามารถและมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา (Sakarwduen Wedchasomphan. 2006 : 1) ก็อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กลุ่มผู้นำสตรี ในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน ไม่กล้าแสดงออกทางการเมือง และมักจะมีความคิดเห็นคล้อยตามผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า อาชีพ ถือเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองส่วนท้องถิ่นของกลุ่มผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน (Somyot Nunong. 2007 : 3) เพราะสภาพทั่วไปเป็นสังคมชนบท ผู้นำสตรีในพื้นที่มีอาชีพทางเกษตรกรรม มีการทำนา ปลูกผัก และเลี้ยงปลา เป็นการ ทำการเกษตรแบบดั้งเดิม มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้น้อย ทำให้ไม่มีเวลาที่จะ คิดถึงเรื่องอื่น ต้องประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูครอบครัว อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น ยังขาดการศึกษาอย่างเป็นระบบที่จะชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีขององค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน ที่แท้จริงเป็นอย่างไร รวมทั้งแนวทาง ที่จะส่งเสริมให้ผู้นำสตรีได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรี ซึ่งมีความสำคัญที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความจริงในการพัฒนารูปแบบทางการเมืองตั้งแต่ระดับรากหญ้าจนถึงระดับประเทศ ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่เป็นตัวสนับสนุนให้ผู้นำสตรีเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น รวมถึงบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองในกิจกรรมต่างๆ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหา และการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพของผู้นำสตรีในภายหน้าได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านพื้นที่** : การศึกษาครั้งนี้ศึกษาในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จากกลุ่ม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภา อบต. กลุ่มพัฒนาสตรีตำบล อสม. และกลุ่มสตรีแม่บ้าน รวมจำนวน 247 คน จาก 10 หมู่บ้าน (Pophan Subdistrict Administrative Organization, 2012)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือกลุ่มผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 153 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดโดยใช้สูตรทาโรยามาเน่ (Yamane, 1973 : 727) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้

ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ด้านการใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ และ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

4. ขอบขอบด้านระยะเวลา : การศึกษาครั้งนี้ศึกษาระหว่าง เดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2561

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จากกลุ่ม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภา อบต. กลุ่มพัฒนาสตรีตำบล อสม. และกลุ่มสตรีแม่บ้าน รวมจำนวน 247 คน จาก 10 หมู่บ้าน ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 153 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ข้อมูลส่วนบุคคล ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และข้อเสนอแนะ โดยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, Lee. J. 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.88

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้แบบสอบถามใช้การค่าความถี่และร้อยละ (Percentage) สถิติที่ใช้ในการวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ใช้ (Multiple Linear Regression Analysis) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ใช้การจัดกลุ่มประเด็นและนำเสนอด้วยการแจกแจงความถี่

ผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลพอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ด้านการรวมกลุ่ม ผลประโยชน์ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยด้านอายุ และด้านระดับการศึกษา มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลพอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ส่วนปัจจัยด้าน สถานภาพ อาชีพ และรายได้ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลพอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

3. ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลพอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้ข้อเสนอแนะ ไว้ดังนี้

3.1 ด้านไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ผู้นำสตรีได้เสนอแนะแนวทางที่เหมาะสม คือ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง เพื่อให้คนอื่นเห็นเป็นตัวอย่างมากที่สุด รองลงมาคือ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ผู้มีสิทธิออกไปเลือกตั้งและลำดับสุดท้ายคือ การจัดสถานที่ให้สะดวก

3.2 ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ผู้นำสตรีได้เสนอแนะแนวทางที่เหมาะสม คือ การติดป้ายประกาศให้ทั่วถึงทุกที่มากที่สุด รองลงมาคือ หาเสียงด้วยความจริงใจ และลำดับสุดท้ายคือ ประชุมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

3.3 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ผู้นำสตรีได้เสนอแนะแนวทางที่เหมาะสม คือ ให้ความสำคัญของคนอื่นมากที่สุด รองลงมาคือ การแสดงความคิดเห็นให้อยู่ในขอบเขต และลำดับสุดท้ายคือ ยอมรับความเป็นจริงเพราะต้องมีผู้ชนะผู้แพ้

3.4 ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ผู้นำสตรีได้เสนอแนะแนวทางที่เหมาะสม คือ ให้ติดตามข่าว ตามสื่อ โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ เป็นประจำมากที่สุด รองลงมาคือ ให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านศูนย์ข้อมูลประจำหมู่บ้าน และลำดับสุดท้ายคือ การส่งข่าวสารจากหน่วยงานภาครัฐให้เข้าถึงประชาชน

3.5 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ผู้นำสตรีได้เสนอแนะแนวทางที่เหมาะสม คือ ควรมีการบริหารจัดการกลุ่มให้เข้มแข็ง รองลงมา คือ รัฐให้การส่งเสริมด้านงบประมาณ และลำดับสุดท้ายคือ มีความสมัครใจในการทำงาน

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลพอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม พบว่ามีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันสังคมไทยได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ให้สิทธิความ

เท่าเทียมกันระหว่างชาย และหญิง และสตรีมีโอกาสในการศึกษาเพิ่มขึ้น เกิดความรู้ ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก และจากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลพอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการไปใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลพอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Sarayuth Thodchuy (2010) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการไปใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลพอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้ความสำคัญของการเลือกตั้งผู้แทนเพราะต้องการให้คนตีมีความรู้ มีความสามารถพัฒนาท้องถิ่นของตน สอดคล้องกับมิลบราทและ โกล (Milbrath and Goel. 1977 : 12-19) ที่กล่าวว่า การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นการแสดงออกของประชาชนถึงความจงรักภักดีต่อระบบการเมืองมากกว่าเป็นการกระทำตามความต้องการของตน กล่าวคือ บุคคลที่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจะกระทำไปโดยความสำนึกในหน้าที่ของพลเมืองดีมากกว่าที่จะเชื่อว่าการลงคะแนนเสียงของตนจะมีผลสำคัญทางการเมือง ในการกลับ ผู้ที่มีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกระตือรือร้นในรูปแบบกิจกรรมการเมืองอื่นๆ ก็อาจไม่ไปลงคะแนนก็ได้

1.2 ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลพอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับการเลือกตั้ง เป็นการระดมการมีส่วนร่วมทางการเมืองและเป็นขั้นตอนในการนำเสนอนโยบายการบริหารผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ได้แสดงเจตนารมณ์ในทางการเมือง แต่อย่างไรก็ตามการที่มีผู้นำสตรีมาช่วยผู้สมัครหาเสียง จะพัฒนาความสัมพันธ์ จนสามารถติดต่อกับผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ใกล้ชิดมากขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่ความขัดแย้งหรือความไม่พอใจกับผู้ลงสมัคร รับเลือกตั้งคนอื่นๆ ได้ จึงทำให้ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลพอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ Sarayuth Thodchuy (2010) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของประชาชนอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.3 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลพอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ความต้องการทางการเมือง อาจจะทำได้โดยวิธีการพูดการเขียน โดยผ่านสื่อมวลชนต่างๆ ซึ่งผู้นำสตรีที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพอพาน ไม่ค่อยที่จะกล้าแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเท่าที่ควร การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองส่วนใหญ่มักจะแสดงออกโดยการพูดคุยกันในกลุ่มคนขนาดเล็กในครอบครัว ชุมชน กลุ่มเพื่อสนิทหรือในที่ทำงานเท่านั้น ไม่ได้แสดงออกในที่สาธารณะเท่าที่ควร สาเหตุ

อาจเป็นเพราะไม่ค่อยมีการปราศรัยอย่างเป็นทางการไม่มีเวลาว่างเพียงพอสำหรับการไปรับฟังการหาเสียง ไม่กล้าแสดงออกในที่สาธารณะชน และเพราะอาจกลัวว่าการแสดงความคิดเห็นของตนอาจจะไปขัดกับความรู้สึกของผู้ลงสมัคร ซึ่งสอดคล้องกับกับ Sarayuth Thodchuyay (2010) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ซึ่ง มิลบราธ และ โกล (Milbrath and Goel. 1977 : 12-19) ได้ศึกษาผลงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่าผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง มักเป็นพวกที่มีการศึกษาสูง มีข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองมาก และมีความสนใจทางการเมืองมากด้วย แต่จากการศึกษาพบว่าผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาไม่สูงมากนัก โดยมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า ครอบร้อยละ 55.5 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม (ร้อยละ 67.8) และในปัจจุบันระบบการสื่อสาร และเทคโนโลยีเข้ามามีในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ทั้งถึง ทั้งทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน และระบบอินเทอร์เน็ต ประกอบกับส่วนราชการได้ให้ความสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนโดยการประกาศประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆได้อย่างทั่วถึง จึงทำให้ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะของพลวัตร ทำให้สตรีไทยเข้ามามีบทบาทในด้านต่างๆมากขึ้น การเปิดโอกาสให้สตรีแสวงหาความรู้ก่อให้เกิดความสามารถ ได้เข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่ของตนที่มีต่อสังคม จึงทำให้เกิดการรวมกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองเพื่อเรียกร้อง เสนอความต้องการตามระบอบประชาธิปไตย และรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม

2. ปัจจัยด้านอายุ และด้านระดับการศึกษา มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ส่วนปัจจัยด้าน สถานภาพ อาชีพ และรายได้ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

3. ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ให้ข้อเสนอแนะ ให้ไปใช้สิทธิ์ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง เพื่อให้คนอื่นเห็นเป็นตัวอย่าง ดัดป้ายประกาศเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้ครอบคลุมทุกที่เพื่อดึงดูดความสนใจให้ไปเลือกตั้ง รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ลดปริมาณความขัดแย้ง การแสดงความคิดเห็นอยู่ในขอบเขต และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นได้ ทุกคน ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองให้ได้รับข้อมูลข่าวสารได้ทั่วถึง การรวมกลุ่มเพื่อประโยชน์ทางการเมืองมีการบริหารกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง รัฐต้องให้การสนับสนุน ในการดำเนินงานของกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานภาครัฐ ควรกำหนดขอบข่ายของการรณรงค์หาเสียงให้ชัดเจน เพื่อป้องกัน ความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในชุมชน ซึ่งจะช่วยให้ผู้นำสตรีกล้าที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งมากขึ้น อีกทั้งควรจัดเวทีปราศรัยหาเสียงต่อสาธารณะอย่างเป็นทางการ และเปิดโอกาส ให้ประชาชนได้ซักถามอย่างเปิดเผย และควรจัดสถานที่หรือจุดสำหรับให้บริการข่าวสารทางการเมืองอย่างทั่วถึง

2. การหาเสียงเลือกตั้ง ควรหาเสียงในเชิงสร้างสรรค์ ไม่โจมตีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งแรงงานนโยบายให้ละเอียดชัดเจน อย่างมีเหตุผลและสามารถปฏิบัติได้จริง และรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้มากที่สุด เพราะการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จะทำให้ได้ข้อมูลที่จะใช้ในการตัดสินใจและได้รับรู้ความต้องการและแนวคิดประชาชนที่เป็นจริง และยอมรับความพ่ายแพ้ ซึ่งเป็นวิถีทางประชาธิปไตยที่ถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- Cronbach, Lee. J. (1990). *Essentials of Psychology Testing*. 5th edition. New York : Harper Collins Publishers Inc.
- Milbrath, Laster. W. and M.L. Goal. (1977). *Political Participation : How and Why Do People Get Involved in Politics*. 2nd Edition. Chicago : Rand McNally.
- Phayung Rodjai. (2011). *Role of Women Leaders in Politics and Government*. Bangkok : Community Development Department. [in Thai]
- Pophan Subdistrict Administrative Organization. (2012). *Development of Po-phan Subdistrict Administrative Organization*. Mahasarakham : Pophan Subdistrict Administrative Organization. [in Thai]
- Sakarwduen Wedchasomphan. (2006). *Political participation of the women in Meng Rai Sub-district, Chiang Mai Municipality*. Master of Arts Independent Study : Chiang Mai University. [in Thai]
- Sarayuth Thodchuay. (2010). *Political Participation of Voters in Nongsim Subdistrict Administration Organization Council Elections, Borabue District, Maha Sarakham Province*. Master of Political Science Independent Study : Rajabhat Maha Sarakham University. [in Thai]
- Somsak Noinakorn. (2010). *Public Participation in Local Development of Sub-district Municipality in Uttaradit Province*. Master of Public Administration Thesis : Uttaradit Rajabhat University. [in Thai]
- Somyot Nunong. (2007). *Role's Woman in Participation for Political Khowro Sub-district Administrative Organization : A Case Study Organization, Amphoe Thungsong Changwat, Nakhon Si Thammarat*. Master of Political Science Independent Study : Khonkaen University. [in Thai]
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd edition. New York : Harper and Row Publications.